

ART. 6.

Een getal van 10 leden wordt vereischt om een Afdeling uit te maken. Tot de oprichting en het tijdelijk voortbestaan van een Afdeling met minder dan 10 leden, kan het Dagelijksch Bestuur in bijzondere gevallen zijn toestemming geven.

De wijze van erkenning, alsmede het intrekken der erkenning eener afdeling, zoo ook haar verder organisch verband met de vereeniging, worden bij Huishoudelijk Reglement geregeld.

ART. 7.

Ter plaatse, waar een Afdeling bestaat, kan men slechts lid der vereeniging worden door aansluiting bij de Afdeling.

In één voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer vastgesteld stembedistrict, verder kortweg aangeduid als stembedistrict, kan slechts één Afdeling worden erkend.

ART. 8.

Uit en door de leden der Afdeling wordt, op bij Huishoudelijk Reglement vast te stellen wijze, een Afdelingsbestuur gekozen, bestaande uit ten minste drie en ten hoogste vijf personen, waarvan één de functie van voorzitter, één van secretaris en één van penningmeester van het Afdelingsbestuur vervult.

ART. 9.

De voorzitters der Afdelingen, gelegen binnen een kieskring voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer, verder kortweg kieskring geheeten, vormen te zamen het Kringbestuur. Het Kringbestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, en een secretaris; bovendien, zoo het aantal leden, waaruit het Kringbestuur bestaat meer dan twee bedraagt, ook een penningmeester.

ART. 10.

De voorzitters der Kringbesturen vormen te zamen het Hoofdbestuur der vereeniging. Bestaat in een kieskring slechts ééne Afdeling, dan is de voorzitter dezer Afdeling tevens lid van het Hoofdbestuur. De leden van het Hoofdbestuur hebben toegang tot alle vergaderingen der vereeniging en hare Afdelingen.

ART. 11.

Het Hoofdbestuur kiest uit zijn midden een Dagelijksch Bestuur, bestaande uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester, een vice-voorzitter en een 2en secretaris. Het Dagelijksch Bestuur vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten. De leden van het Dagelijksch Bestuur hebben toegang tot alle vergaderingen der Vereeniging, der Afdelingen en der Kringbesturen.

ART. 12.

De wijze van verkiezing en aftreding van leden van het Kring-, Hoofd- en Dagelijksch Bestuur, hun rechten, verplichtingen en taak, worden, zooverre deze nog niet bij deze Statuten zijn geregeld, bij Huishoudelijk Reglement vastgesteld.

STATUTEN

der Vereeniging: Middenstandspartij.

ARTIKEL 1.

De Vereeniging is genaamd: Middenstandspartij. Zij is gevestigd te Amsterdam en aldaar opgericht op den 24^{en} April 1918. Zij is aangegaan voor den tijd van 29 jaar.

Haar doel is de bevordering der rechten en belangen van den Middenstand. Grondslag daarbij is de Beginselverklaring, aan deze statuten gehecht.

ART. 2.

Zij tracht haar doel te bereiken langs wettigen weg en wel:

- 1°. door het deelnemen aan de door de Overheid uitgeschreven verkiezingen;
- 2°. door het houden van openbare en huishoudelijke vergaderingen;
- 3°. door het verspreiden van geschriften;
- 4°. door alle andere wettige middelen, die aan het doel der vereeniging bevorderlijk kunnen zijn.

ART. 3.

De Vereeniging bestaat uit gewone leden, eereleden en begunstigers.

Gewone leden kunnen zijn meerderjarige Nederlanders, die zich, instemmende met de in artikel 1 genoemde Beginselverklaring, hiertoe op de bij Huishoudelijk Reglement te bepalen wijze hebben aangemeld.

Eereleden zijn zij, die hiertoe wegens hun bijzondere verdienste jegens de Vereeniging door een algemeene vergadering, op de bij Huishoudelijk Reglement vast te stellen wijze zijn benoemd. Zonder financiële verplichtingen jegens de vereeniging te hebben, bezitten zij dezelfde rechten als gewone leden.

Begunstigers zijn natuurlijke of rechtspersonen, die de Vereeniging een bij Huishoudelijk Reglement, dat tevens hun rechten regelt, vast te stellen geldelijke bijdrage betalen.

ART. 4.

Het lidmaatschap en het zijn van begunstiger eindigt: door den dood, ontbinding der rechtspersoon, opzegging, royement, wanbetaling, afvoering van de ledenlijst; een en ander nader bij Huishoudelijk Reglement te regelen.

ART. 5.

Alleen leden en eereleden oefenen in de vereeniging het stemrecht uit en kunnen tot het vervullen van eenige functie in de vereeniging benoemd worden.

ART. 13.

In de Afdeelvingsvergadering brengt ieder lid een stem uit. Elk lid van het Kringbestuur brengt in de vergadering van het Kringbestuur stemmen uit naar verhouding tot het aantal leden dat de Afdeling, waarvan hij deel uitmaakt, telt en wel één stem voor iedere 10 leden.

Elk lid van het Hoofdbestuur brengt in de vergadering van het Hoofdbestuur een stem uit voor elke 10 leden, aangesloten bij de Afdeelingen, gevestigd in den Kieskring, dien hij vertegenwoordigt.

In de algemeene vergadering der vereeniging brengt elke Afdeeling bij monde harer afgevaardigde(n) één stem uit voor iedere 10 leden, die de Afdeeling telt.

ART. 14.

Besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. Stemming over personen geschiedt schriftelijk, over onderwerpen of zaken mondeling. De vergadering kan besluiten ook over een bepaald onderwerp schriftelijk te stemmen. Bij staking van stemmen over personen beslist het lot. Bij staking van stemmen over een onderwerp, wordt het voorstel als verworpen beschouwd.

ART. 15.

De geldmiddelen der vereeniging bestaan uit:

a. contributiën; *b.* giften en bijdragen van begunstigers; *c.* rente van belegd kapitaal der vereeniging; *d.* eventueele andere baten.

Alles wat betreft de grootte der contributie, de betalingswijze, de verdeling der geldmiddelen over Afdeeling, Kring-, Hoofd- en Dagelijksch bestuur, wordt bij Huishoudelijk Reglement geregeld, met dien verstande, dat de contributie voor een lid niet minder mag zijn dan *f* 1.— per jaar, voor een begunstiger de bijdrage niet minder mag bedragen dan *f* 5.— per jaar of *f* 25.— in eens.

ART. 16.

Het vereenigingjaar loopt van 1 Januari tot ultimo December.

Bij uitzondering loopt het eerste vereenigingsjaar van 24 April 1918 tot 31 December 1918.

ART. 17.

Zoo dikwijls het Hoofdbestuur het gewenscht oordeelt, maar ten minste éénmaal per jaar, wordt daar waar het Hoofdbestuur zulks bepaald heeft, eene algemeene vergadering der vereeniging gehouden.

ART. 18.

Tenzij de belangen der vereeniging of van hare leden een korteren termijn wenschelijk maken, ontvangen de afdeelvingsbesturen ten minste 5 weken vóór den dag, waarop een algemeene vergadering der vereeniging zal worden gehouden, bericht.

Ten minste 3 weken vóór den dag van zulk een vergadering ontvangen de Afdeelvingsbesturen bericht van de te behandelen onderwerpen, zoo noodig behoorlijk toegelicht.

Elk Afdeelvingsbestuur is bevoegd, mits ten minste 4 weken vóór den dag van zulk een vergadering, onderwerpen, zoo noodig behoorlijk toegelicht, ter behandeling aan den secretaris van het Hoofdbestuur te zenden.

ART. 19.

In de eerste in het jaar te houden algemeene vergadering der vereeniging, jaarvergadering geheeten, wordt behandeld:

- a.* de secretaris van het Hoofdbestuur brengt het jaarverslag uit;
- b.* de penningmeester van het Hoofdbestuur brengt het jaarverslag uit en dient een begroeting in;
- c.* een commissie van 3 leden wordt benoemd tot nazien van de rekening en verantwoording van den penningmeester. De leden van het Dagelijksch bestuur zijn als zoodanig niet verkiesbaar;
- d.* de verdere belangen der vereeniging en hare leden worden besproken.

ART. 20.

De vereeniging is in geen geval aansprakelijk voor de schulden van eenige Afdeeling.

ART. 21.

Het Hoofdbestuur stelt een Huishoudelijk Reglement vast, dat behalve de regelingen, krachtens deze Statuten te treffen, alle aan gelegenheden van huishoudelijken aard der vereeniging regelt; een en ander onder nadere goedkeuring der algemeene vergadering der vereeniging. Het Huishoudelijk Reglement mag niets bevatten in strijd met deze statuten.

ART. 22.

Bij ontbinding of opheffing van eene Afdeeling wordt bij besluit der leden van die Afdeeling, onder voorbehoud der inachtneming van het voorschrift van art. 1702 van het Burgerlijk Wetboek, beschikt over de rechten en eigendommen van de Afdeeling, echter zoodanig, dat die rechten en eigendommen nimmer in het particulier vermogen der overblijvende leden kunnen komen, doch zooveel doenlijk aan de vereeniging overgaan.

Indien binnen 6 maanden na het te niet gaan van de Afdeeling aan dit voorschrift niet is voldaan, vervallen die rechten en eigendommen van rechtswege aan de vereeniging.

Bij ontbinding of opheffing van de vereeniging wordt, eveneens onder voorbehoud der inachtneming van het voorschrift van art. 1702 Burgerlijk Wetboek, door eene algemeene vergadering der vereeniging beschikt over de rechten en eigendommen der vereeniging, echter zoodanig, dat die rechten en eigendommen nimmer in het particulier vermogen der overblijvende leden kunnen komen.

ART. 23.

Het Dagelijksch bestuur beslist over alle geschillen ontstaan over de uitlegging dezer Statuten en over zaken, niet bij de Statuten of Huishoudelijk Reglement geregeld.

ART. 24.

Wijziging der Statuten wordt beslist bij eene meerderheid van ten minste $\frac{2}{3}$ gedeelten der in eene daartoe bijeengeroepen algemeene vergadering der vereeniging uitgebrachte stemmen.

Veranderingen treden eerst in werking nadat daarop de Koninklijke goedkeuring is verkregen.

ART. 25.

Op deze Statuten zal de Koninklijke goedkeuring worden gevraagd.

Aldus vastgesteld in de ledenvergadering te Amsterdam, den 24sten April 1918.

Beginselverklaring.

§ 1. De Middenstandspartij beoogt de bevordering der rechten en belangen van dat volksdeel in den Nederlandschen Staat, hetwelk geklemd is tusschen bezittende klasse en proletariaat.

§ 2. Zij is overtuigd, dat de middenstand een zoo aanzienlijk deel der bevolking is en zoodanige bijzondere belangen heeft, dat deze stand een afzonderlijke vertegenwoordiging behoeft in de besturende en wetgevende organen van het Rijk. Door langer de behartiging der algemeene middenstandsbelangen over te laten aan personen, die hiertoe niet uitsluitend of hoofdzakelijk door middenstanders verkozen zijn, wordt, naar de meening van de Middenstandspartij, voor deze volksgroep de onevenredigheid in den druk, waaronder zij leeft, steeds grooter en het nationaal welzijn niet gediend.

§ 3. Verschil in godsdienstige overtuiging behoeft geenszins een samengaan voor gemeenschappelijke, andere dan godsdienstige belangen in den weg te staan. De Middenstandspartij meent, dat de Staat iedereen in zijn godsdienstige overtuiging en het vervullen van godsdienstplichten volkomen vrij behoort te laten.

§ 4. Naast de behartiging der stoffelijke belangen, dient de geestelijke ontwikkeling der bevolking even krachtig bevorderd te worden.

§ 5. De Staatsbemoeiing mag niet zoover gedreven worden, dat de energie en werkkraft van den middenstand verstikken door ambtenarij en bureaucratisme. Het is, naar de overtuiging der Middenstandspartij, van het hoogste gewicht voor den Staat, dat alle belemmeringen in groei en bloei van den middenstand ten spoedigste verdwijnen.

§ 6. Gezonde en verstandige ontwikkeling van de

Koloniën, daaronder begrepen die harer inheemsche bevolking, is een voornaam middenstandsbelang.

§ 7. Ten aanzien van de internationale handelspolitiek, meent de Middenstandspartij, dat de Nederlandsche Staat aangewezen is op bevordering van het zoo vrij mogelijke ruilverkeer, waaraan buiten noodzaak niets in den weg mag worden gelegd.

§ 8. De Middenstandspartij streeft naar vermindering van alle verkwisting in het beheer der Staatshuishouding, ook wat de inrichting van leger en vloot betreft.

§ 9. Voor het vervullen van Staatsambten behoort iedere Nederlander, onder waarborgen van bekwaamheid en zedelijkheid, gelijk gerechtigd te zijn.

Werkprogram.

1. Herziening van ons belastingstelsel in de richting van heffing naar draagkracht; de indirecte belasting worde niet meer dan noodzakelijk in de plaats geschoven van de directe belasting. Sterkere progressie; ruimere aftrek voor kinderen. Snelle en onpartijdige behandeling van tegen den aanslag ingediende bezwaren. Afschaffing van alle verkapte bedrijfsbelastingen, als thans b.v. schuilt in de personeele belasting. Gelijkstelling van winkels en kantoren met werkplaatsen en fabrieken, alzoo vrijstelling hiervoor van personeele belasting.

2. Voorziening in den financieëlen toestand der gemeenten.

3. Grondige herziening van onze wetboeken. Snel en goedkoop recht. Invoering van een eenvoudig en practisch werkende administratieve rechtspraak. Instelling van een breed aangelegd handelsregister.

4. Organisatie en reorganisatie van organen, die handel, scheepvaart, nijverheid, landbouw, tuinbouw, visscherij, etc.,

als zoodanig vertegenwoordigen, als b.v. van de Kamers van Koophandel en dergelijke.

5. Krachtige steun en erkenning van Overheidswege der middenstandsorganisaties. Bevordering van het middenstandscrediet.

6. Herziening der wetgeving in het belang der Ouderdomszorg. Gelijkstelling van middenstanders met werklieden, ook in dit opzicht.

7. Verbetering der rechtspositie en bezoldiging van ambtenaren in dienst van publiekrechtelijke lichamen en door deze gesubsidieerde instellingen, in het bijzonder van de lagere.

8. Wering van alle overbodige belemmering in de bedrijfsvrijheid. De ambtenaar worde meer doordrongen van het besef, dat hij ten dienste van het publiek behoort te zijn en dat het publiek niet bestaat ten dienste van den ambtenaar. Aanmoediging van het particulier initiatief. Bestrijding van monopolistische grootbedrijven.

9. Gezonde arbeidswetgeving en arbeidsbemiddeling met volkomen erkenning der patroonsrechten.

10. Bevordering der volkshuisvesting, ook ten behoeve van den middenstand, met Overheidssteun.

11. Steun bij het in cultuur brengen van woeste gronden, droogmaken van overbodige plassen en meren; verbetering der verkeerswegen te land en te water; krachtdadige benutting der schatten in eigen bodem.

12. Ruime voorziening in de gelegenheid tot het verkrijgen van onderwijs in al zijn vormen, ook godsdienstonderwijs. Milde Overheidssteun aan wetenschap en kunst.

13. De band tusschen Moederland en Koloniën worde zoo hecht mogelijk. Behoud der opendeurpolitiek in Indië. Eerbiediging der staatskundige rechten en godsdienstige overtuiging der inheemsche bevolking in de Koloniën. Voortdurende bevordering van evolutie op geestelijk en maatschappelijk gebied in de overzeesche gewesten.

14. De Nederlandsche scheepvaart, in het bijzonder met de Koloniën, worde in de hand gewerkt.

15. Versterking van het corps beroepsconsuls; uitbreiding van handelsinlichtingendienst.

16. Bevordering van het vrije ruilverkeer; wegneming van alle belemmeringen van in- en uitvoer van handelsproducten. Steun van Overheidswege aan handel, scheepvaart, nijverheid of landbouw worde slechts gegeven ter zelfbehoud.

17. Vereenvoudiging in organisatie van de Staatslichamen. Afschaffing van dure en nuttelooze ambten.

18. Een zoo groot mogelijke openbaarheid in het verkeer met andere Mogendheden. Bevordering der Internationale arbitrage.

19. Leger en vloot hebben steeds een defensief doel; de kosten ervan dienen, alsook met de draagkracht der natie, hiermede verband te blijven houden.

20. Protectie en geboorterecht mogen geen invloed hebben op het benoemen van Nederlanders tot openbare ambten.

Openingsrede,

uitgesproken in de constitueerende vergadering te
Amsterdam, den 24en April 1918.

Geachte Vergadering,

Namens het Voorloopig Comité van de Middenstandspartij heet ik U welkom. Het is ons zeer aangenaam, dat zulk een groot aantal middenstanders aan onze uitnoodiging gevolg heeft gegeven. Blijkbaar is ook bij U het besef levendig geworden, n.l. dat er eindelijk een daad dient te geschieden, wil de middenstand bij de aanstaande verkiezingen iets presteeren.

Waarom geschiedt dit eerst thans? zult gij vragen. Daarop antwoorden we dit:

De Middenstandsbond heeft het vraagstuk in studie gehad, hoe wij bij de verkiezingen invloed zouden kunnen uitoefenen. Wellicht terecht, is door deze organisatie besloten, niet rechtstreeks kandidaten te stellen. Men wilde blijkbaar de vakvereniging als zoodanig buiten de politiek houden. Liever klopte men aan bij de bestaande politieke partijen met de vraag, of deze op hare kandidatenlijsten aan de door den Middenstandsbond uitverkorenen een plaatsje wilden inruimen. Maar men heeft — voor de zoveelste maal, vergadering — aan doovemans deur geklopt en uit het verhandelde op de Hoofdbestuursvergadering van den Middenstandsbond, den 22^{en} Maart j.l. te 's-Gravenhage gehouden, blijkt dat die zaak voorloopig in deze organisatie van de baan is.

Inmiddels was den 15^{en} December 1917 de Economische Bond opgericht. Velen hadden hiervan redding gehoopt. Maar, helaas, al te velen zijn ook hierdoor teleurgesteld. Wat moet dit worden? hebben zij zich afgevraagd. Een partij die den arbeider, evengoed als den middenstander en niet minder den groot-ondernemer en kapitalist onder haar bescherming wil nemen? Die de belangen, hoever uiteenlopend ook, van die allen wil behartigen? Zoo dom is de middenstander dan toch niet, dat hij zich door zulk een programma laat verblinden. Het is te mooi. Het is in strijd met de menschelijke natuur, die zich nog altijd uit in het spreekwoord: Het hemd is nader dan de rok!

En men kent den middenstander ook wel heel slecht, als men niet begrijpt hem af te schrikken met een programma-punt als de Economische Bond heeft: „Bevordering van de vrije ontwikkeling der coöperatie, zoowel tusschen *verbruikers* als tusschen kleinere neringdoenden en *industriëlen*”. Het onderschrijven van zulk een programma beduidt voor menigen middenstander hetzelfde als de onder-teekening van zijn eigen doodvonnis op economisch gebied.

Zoo, geachte vergadering, teleurgesteld en onbevredigd, bevreesd dat men bij de aanstaande verkiezingen wederom niets meer zou bereiken dan wat toezeggingen, beloften zoo vaak reeds ijdel gebleken, kwamen een 22-tal middenstanders uit Amsterdam en Rotterdam, uitoefenende de meest verschillende bedrijven en beroepen, bijeen. Zij stelden een Beginselverklaring en Werkprogram op, die gij hebt kunnen lezen, en zij kozen een Voorloopig Comité waarvan ik de eer heb Voorzitter te zijn.

Zij hebben dit vooropgesteld: de middenstand heeft zijn eigen belangen. En willen wij niet doodgedrukt worden, dan zullen wij schouder aan schouder moeten staan om aan den druk weerstand te kunnen bieden. De arbeiderspartijen zullen ons niet steunen; immers als we verliezen, zullen wij wel genoopt zijn in hare gelederen te treden. En kunnen wij bescherming gaan zoeken bij den groot-industrieel of groot-ondernemer met zijn streven naar monopolistische bedrijven, warenhuizen, etc.? Evenmin, immers!

Wij willen de maatschappij niet verdeeld zien in een groot leger van arbeiders eener-, en eenige boven hen gestelde ambtenaren anderzijds; noch wil de winkelier-patroon tot zetsbaas gedegradeerd worden. Wij wenschen onze zelfstandigheid te bewaren. En, vergadering, we achten dit in het belang der samenleving, overtuigd dat zoo met veel grootere energie gearbeid wordt. Is het soms onjuist, dat men voor zichzelf harder werkt dan ten bate van een ander? Hoe leert trouwens de tegenwoordige maatschappelijke orde, het leger van ambtenaren bij de N. O. T. en N. U. M. en distributie, dat dit geenszins een ideale toestand is. Als ooit iets zich zelf veroordeeld heeft, dan is het toch wel dit!

Geachte vergadering, we moeten wat we noodig hebben, zoeken in eigen kring en kracht! We dienen ons zelf weer te gaan kennen; we moeten ons onze historie herinneren. De middenstander is niet zulk een nul, als hoedanig hij vaak wordt geteld. Hij heeft de steden gebouwd, waarin we wonen. Hij heeft zich ontworsteld aan het juk,

dat de ridderschap hem in de middeleeuwen had opgelegd. Hij was in staat op zeer verdienstelijke wijze zich zelf de wet te schrijven en er naar te regeeren. Hebben wij dit alles vergeten en verleerd?

Ik geloof het niet, vergadering. Maar laat ons dan ook indachtig zijn aan het feit, dat de middenstand in vroegere tijden zijn macht en invloed ten slotte weer verloren heeft door onderlinge veeten en verdeeldheid. Laat ons angstvallig deze klippen vermijden.

Daarom, vergadering, mogen ook godsdienstverschillen ons niet verdeelen. Wij willen de kerk in het midden laten. Vragen wij aan hen, aan wie wij ons geld verdienen: „naar welke kerk gaat ge”? Zouden wij het goedkeuren, als men het ons vroeg?

Zijn we daarom louter materialistisch? Geenzins! We erkennen het hooge beginsel der geestelijke verzorging van den mensch en ondersteunen het gaarne. Maar anderdeels merken wij op, dat ook de geest niet naar behooren verzorgd kan worden als het lichaam te kort wordt gedaan.

Als klasse, als middenstand, willen wij strijden voor onze rechten; als belangrijk onderdeel der samenleving eischen wij de ons toekomende plaats in de zon. De groote tijden, die we doorleven, bewijzen dat slechts een goed georganiseerde macht in den strijd kans van slagen heeft. Steeds is het een tactiek van veldheeren geweest, ook in den grooten strijd om het bestaan, de macht van den tegenstander te verbrokkelen, scheiding te weeg te brengen, om zoo makkelijk spel te hebben.

De Middenstandspartij wil aan dit spel een einde maken en uitroepen: tot hiertoe en niet verder! Hier staan we thans als één groote macht tegenover U! Dit zij het doel van ons werken.

Hiermede verklaar ik deze vergadering voor geopend.

De ondergeteekende(n) wenscht (wenschen) als lid toe te treden tot de MIDDENSTANDSPARTIJ
tegen een jaarlijksche contributie van één gulden (ƒ 1.—)

den 1918.

Handteekening(en)
(duidelijk leesbaar a.u.b.)

Woonplaats(en)

Adres(sen)